

JAG ETTER VIND

Bakgrunnsstoff *Forkynneren 6*

Minnevers «Mennesket strever bare for maten, men det får aldri stilt sin trang» (Fork 6,7).

Ukeoversikt Det skal ikke mye til for å skjønne at man her i verden ikke får oppleve sann og varig tilfredshet, at våre nytelser bare er tomhet, at ondene er utallige og at døden, som hele tiden ligger på lur, om noen år vil avgjøre vår skjebne til utslettelse eller lykke.

«Det finnes ikke noe mer virkelig enn dette, og ikke noe mer fryktelig. Om vi er aldri så heroiske, så er det dette som venter selv det edleste menneske på jord. La oss tenke over dette og så si om det ikke er slik at det ikke finnes noe større gode her i livet enn håpet om et annet, at vår lykke står i forhold til hvor nært det neste liv vi lever, og at akkurat som det ikke finnes flere bekymringer for den som har vissheten om evigheten, så finnes det ingen lykke lenger for dem som ikke kjenner den.» – Blaise Pascal: *Pensees*.

Pascal skrev på 1600-tallet og uttrykte på sin egen måte noen av de tankene som Salomo gav uttrykk for i Forkynneren. Denne uken skal vi se mer på Salomos verop: mer om hans fundringer om livets nederlag, urett og ulikhet i en fallen verden.

SØNDAG

Det tryggeste stedet på jorden?

« Lettvint vil de lege skaden i mitt folk når de sier: 'Fred, fred!' – og så er det ingen fred» Jer 6,14.

På 1930-tallet var noen av verdens skarpeste hjerner bekymret for fremtiden og forsøkte å komme frem til det de mente måtte være det tryggeste stedet i verden. Altså, hvor var det minst sjanse for krig? De brukte alle ressurser, de beste data og den grundigste analysen, og disse skarpingene fant det ideelle stedet, det tryggeste stedet å være i 1930-åra. Det var en øy i Stillehavet. Hva tror du den het?

Okinawa (265.000 døde i et av de siste store slagene under annen verdenskrig).

Poenget er såre enkelt. Vår verden er falt i synd. Vår klode er gjennomsyret av synd, død og lidelse. Verden er ikke det den burde ha vært. Det finnes ikke noe «under solen» som vi kan stole 100 prosent på. Ikke engang bakken under våre føtter, som enhver som har gjennomlevd et jordskjelv, kan skrive under på.

Men i en viss forstand kan det også være et gode. Hvorfor? Fordi denne verden ikke er vårt hjem. Den er et sted som skal saneres (2 Pet 3,10-13). Alt her skal vekk (Luk 21,33; Åp 21,1). En av de største farene vi står overfor er at vi kan glemme dette og bli så forelsket i verden eller fanget av den at vi går under sammen med den.

Les Sal 115,1-7; Jes 44,9-17 og Jes 45,20-22. Hva er betydningen av disse versene for oss i dag, enda så lenge det er siden de ble skrevet? Og hvilke farer ønsker Herren at vi skal passe oss for?

Mye av Det gamle testamente er beretningen om Herrens forsøk på å lede sitt folk vekk fra verden og dens lære og guder, alt slikt som ikke kunne frelse dem. Ikke nok med at de ikke kunne frelse dem, de kunne ikke tilfredsstille dem, heller.

Til ettertanke **Hva er noen av de tingene som gjør livet her i verden vanskelig? Hvordan kan disse problemene også bli til en velsignelse? Altså, hvordan hjelper de deg å huske at denne verden ikke er ditt endelige hjem?**

MANDAG

Når gullet ruster

Det store krakket på New York-børsen begynte i oktober 1929. Aksjemarkedet i De forente stater falt brått. Tusenvis av investorer mistet store pengebeløp, og mange mistet hele sin formue. Både rike og fattige mistet alt fra den ene dagen til den andre. En rik forretningsmann som eide tre hjem, endte opp under en bro sammen med familien sin i nesten to år. De overlevde ved å selge unna klærne sine og annet løsøre. Dette var en familie som to år tidligere hadde vært i Europa på en lengre ferie.

Les Forkynneren 6, 1.2. Hva er det Salomo vil ha sagt? Hvor kan du se dette prinsippet i forbindelse med andre ting her i verden? Hva er det sentrale budskapet til oss i dette?

Vi har alle hørt om folk som har samlet seg store rikdommer for så å miste alt på en eller annen måte. Det som gjør dette så frustrerende er at Salomo, av alle mennesker, visste at penger ikke

kunne kjøpe hverken lykke eller sinnsro, selv når man får beholde dem. I tillegg kommer den store smerten når andre overtar det man har eid.

Og det gjelder ikke bare gods og gull. Hvor mange har vel ikke funnet sin tilfredsstillelse i makt og prestisje, eller et godt navn, for så å miste alt sammen? Alt dette burde få oss til å være forsiktige med vår kjærlighet til verden, for det meste av det som finnes i denne verden skal en dag bli borte for alltid.

Les Matt 6,19. 20 (Se også Luk 12,33.) Det er lett å forstå dette med ikke å samle seg skatter på jorden, men hvordan samler man seg skatter i himmelen? Når du utformer svaret, skal du også skrive ned hvordan du samler deg skatter i himmelen.

TIRSDAG

Familiesaker

Gud ville at familien skulle være en velsignelse, et sted der foreldre elsker hverandre og viser sine barn omsorg og kjærlighet. Den kjærlighet og nærhet og troskap som skapes i familien, er fortsatt en av de største gleder som mennesker kan få del i.

Men Satan er en realitet, og det er også synden, så familien, som kan gi oss så mye glede, kan også bli en kilde til sorg.

Slå opp til tekstene nedenfor. Hva slags familieproblemer finner vi eksempler på her?

I Mos 4,1-8 _____

1 Mos 37,19-36 _____

2 Sam 11,1-4 _____

2 Sam 13,1-14 _____

De fleste av disse familiesituasjonene var selvsagt nokså triste. Men i Fork 6,3 skildrer Salomo noe som ville vært en ganske ideell situasjon: En mann lever et langt liv og får mange barn, men selv dette tilfredsstillende ikke menneskets dypeste lengsler. Disse «gode» tingene – og de er gode – er likevel ikke gode nok. Gud har skapt oss med en lengsel etter noe som ingenting her i verden – ikke en gang en stor og elsket familie – kan tilfredsstillende.

«Det finnes ikke lengsler som ikke kan mettes. Spedbarnet blir sultent, og ganske riktig, det finnes mat. Folk har seksuelle lyst, for det finnes noe som heter sex. Hvis jeg merker en lengsel som det ikke er noe her i verden som kan tilfredsstillende, da er den mest nærliggende forklaringen at jeg er skapt for en annen verden.» - C.S. Lewis, *Mere Christianity* (New York, 1996), side 121.

Til ettertanke Når det kommer til stykket, så er det bare Gud vi virkelig kan stole på og sette vårt håp til, men familien er likevel viktig. Hvordan kan du styrke samholdet i familien din? Ta bønner til hjelp og fornekt deg selv så du kan gi mer av deg selv til din familie.

ONSDAG

Et langt liv?

Forestill deg denne tenkte situasjonen: To mennesker fra en annen verden taler sammen. Den ene sier: «Du, jeg vet sannelig ikke hva meningen med livet kan være. Jeg sitter her og holder på å bli gammel. Jeg har levd et godt liv, men nå er det snart slutt. Se på alle dem som har gått før meg, og se på alle dem som kommer etter meg. Vi er her det ene øyeblikket, og så er vi borte. Alt går så fort. Jeg blir 5000 år neste gang. Det virker ikke som det er lenge siden jeg var 4000. Hva er egentlig meningen med det hele?»

Dette tenkte avsnittet fanger opp noe av det Salomo sier her i Forkynneren 6,1-7. Her stønner han over livets urettferdighet og skjvheter og bruker et nytt symbol, denne gangen et dødfødt foster (*sammenlign med Fork 4,1-3*), og sier at det ville være bedre å dø slik enn å få oppleve livets meningsløshet og lidelse. Og det er jo ikke så lett å kimse av logikken hvis man ikke tror på noe liv etter dette: Hva er poenget med et liv uten mening?

Les Forkynneren 6,6. Hva er det han vil ha sagt?

Livet går fort, men kanskje er nettopp dette en velsignelse for oss her i vår falne verden. Kunne du tenke deg å leve i 5000 år i en syndig verden preget av smerte og lidelse? Vi hater døden, men den er en lettelse for den døde, selv om den ikke er det for dem som blir igjen.

Hva sier disse tekstene om dødens problem? Hva slags håp tilbyr de oss? Joh 5,28. 29; 6,54; 10,28; 2 Tim 1,10; Hebr 2,14; Åp 21,4.

Til ettertanke Bruk enten noen av de tekstene du finner ovenfor eller finn andre og skriv ned dine yndlingsvers om det evige liv, under hverandre. Bruk så mange du vil. Les dem høyt og be over disse løftene mens du gjør krav på dem for deg selv. Kanskje kan du dele dem med andre på sabbaten?

TORSDAG

Flere klagerop

I de siste seks versene i Forkynneren 6 fortsetter Salomo sin klagesang om menneskets skjebne. I vers 7 uttrykte han det han hele tiden har sagt, at det ikke finnes noen egentlig og varig tilfredsstillelse her i livet. Dette er jo en sannhet vi kjenner så altfor godt.

Hvorfor er det slik? Hvorfor kan ikke det som er i denne verden tilfredsstille oss? Se også 1 Mos 3,19; Sal 104,29; Jes 57,12.13; Joh 8,34; Rom 7,5; Ef 2,12.

Den engelske dikteren Alexander Pope skrev om hvordan nytelsene alltid sitter i våre hender eller øyne, men når vi utfører dem, gir de oss ikke lenger den nytelsen vi forestiller oss. Det er bare forventningen om å gjøre dem som forekommer oss så flott, men de gir oss ikke det vi håper de skal.

Vers 8-12 i Forkynneren 6 er igjen vanskelige, men de taler også om livets store tomhet. Vi blir ikke fornøyd med det vi har. Spiller det egentlig noen rolle om man er rik eller fattig? Vi kan ikke slåss mot dem som er sterkere enn oss. Ord forblir ofte uten innhold. Og hvem vet egentlig hvordan man bør leve sitt korte liv her nede? Men faktisk er det mye fornuftig her, når man leser det i sin sammenheng (livet borte fra Gud).

Vi vet ikke akkurat hva Salomo mente med spørsmålet, men hvilke fordeler har den vise fremfor dåren? Han svarer på spørsmålet i Ordspråkene. Se Ordsp 1,5-7; 3,35; 10,1.14; 12,15; 14,1.3; 17,10-12; 21,20.

Hva sier Jesus er forskjellen på den vise og dåren? Matt 7,24-27; 25,1-13.

Til ettertanke Vil du i lys av dagens studium si at dine handlinger det siste døgnet har vært den vises eller dårens handlinger? Hva trenger du eventuelt å endre på?

FREDAG

Videre studium

The SDA Bible Commentary, bind 2, side 1026; *Ord som lever*, side 144, 247-248 (COL:223, 374, 375); *Testimonies for the Church*, bind 5, side 258-262.

«Verdslige mennesker er opptatt med å skaffe seg materielle og timelige fordeler, mens de åndelige goder blir forsømt. Slik er det også med noen av menighetens medlemmer. Når de til sist blir bedt om å avlegge regnskap for Gud, vil de ikke bare bli til skamme, men bli forbauset over at de ikke så klart hva som er de sanne rikdommer, og ikke har samlet seg skatter i himmelen. De har gitt sine gaver og offer til sannhetens fiender. De venter at det skal komme en tid i dette livet da de vil få igjen for det de har investert.» - *På fast grunn*, bind 2, side 136, 137 (2SM:134).

«Enhver familie er en menighet som foreldrene leder. Det viktigste for foreldrene bør være å arbeide for deres barns frelse. Når far og mor som familiens prest og lærer står helt på Jesu side, blir det utøvd en god innflytelse i hjemmet. Og denne helige innflytelsen vil kunne merkes i menigheten og bli påskjønet av de troende. Det er på grunn av hjemmenes store mangel på fromhet og hellighet at Guds verk i så høy grad hindres. Ingen kan ha en innflytelse på menigheten som han ikke har i sitt hjem og i sine forretningsforbindelser.» – *Barnet i hjemmet*, side 525 (CG:549).

**Spørsmål til
drøftelse**

- 1. Les opp for hverandre det dere skrev sist i torsdagens avsnitt og snakk om det.**
- 2. La noen i gruppen fortelle sine egne opplevelser om hvor flyktig og uholdbare ting er her i verden. Hva kan dere lære av disse beretningene?**
- 3. Snakk sammen: Som kristne vet vi at alt i denne verden er flyktig og midlertidig. Hvorfor er det da så lett å bli fanget av dem, faktisk i den grad at vi står i fare for å miste vår sjel? Snakk også om hva løsningen på problemet er.**